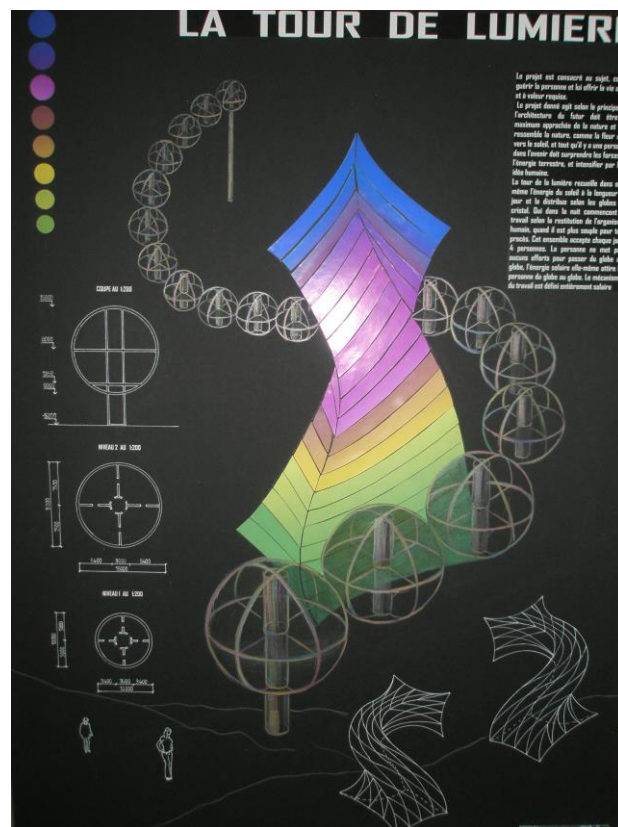


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ АРХІТЕКТУРНОГО
СЕРЕДОВИЩА

Методичні вказівки
до практичних заняття виконання проєкту з дисципліни
«Дизайн-проектування» на тему «Концептуальний проєкт»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти спеціальності 022 «Дизайн» денної форми
навчання (1 курс)



Дніпро
2023

Методичні вказівки до практичних заняття виконання проєкту з дисципліни «Дизайн-проєктування» на тему «Концептуальний проєкт» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» денної форми навчання (1 курс) / Укладачі: Харченко К.С., Славінська О.О. – Дніпро: ПДАБА, 2023 - 33 с.

Методичні вказівки підготовлені для студентів I курсу архітектурного факультету ступеня бакалавр спеціальності 022 «Дизайн» денної форми навчання

У методичних вказівках даються загальні положення щодо виконання завдання «Концептуальний проєкт»

Укладачі: Харченко К.С., доцент кафедри дизайну та реконструкції архітектурного середовища ПДАБА;
Славінська О.О., доцент кафедри дизайну та реконструкції архітектурного середовища ПДАБА.

Відповідальний за випуск: Харченко К.С., к.т.н , доцент, в.о. завідувача кафедри дизайну та реконструкції архітектурного середовища ПДАБА.

Рецензент: Харлан О.В., кандидат архітектури, доцент, декана архітектурного факультету ПДАБА.

Затверджено на засіданні
кафедри дизайну та реконструкції
архітектурного середовища
ПДАБА

Протокол № __ від _____ р.

Рекомендовано до друку
навчально-методичною
радою ПДАБА

Протокол № __ від _____ р.

Зміст

1. Загальні положення.....	4
2. Мета та задачі завдання.....	4
3. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять	4
4. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи студентів.....	7
5. Методичні вказівки щодо виконання завдання "Концептуальний проєкт".....	8
6. Порядок та критерії оцінювання.....	9
7. Література.....	11
8. Додаток 1. Приклади концептуальних проєктів (з архіву кафедри ДРАС)	13
9. Додаток 2. Приклади концептуальних проєктів (з мережі «Інтернет»).....	24
10. Додаток 3. Приклади клаузур концептуальних проєктів . (з архіву кафедри ДРАС)	30

1. Загальні положення

Методичні вказівки виконання завдання «концептуальний проєкт» за призначеною темою мають забезпечити поступовість виконання концептуального підходу до формування будь-якої теми дизайн-проєктування, як безумовної складової дизайн-проєктів.

Практичні заняття з дисципліни спрямовані на розвиток аналітичного та творчого мислення шляхом набуття практичних навичок проєктування об'єктів графічного дизайну, які формують у студентів професійні компетенції.

Основною метою проведення практичних занять є організація роботи з виконання курсового проєкту від ідеї до втілення. У результаті практичних занять проводяться індивідуальні консультації з викладачем, колективні обговорення ідей, ескізів, проєктів; індивідуальні та колективні перегляди робіт та ін.

2. Мета та задачі завдання

Метою завдання «Концептуальний проєкт за темою» є необхідність знайомства студентів з терміном «концептуальне проєктування» та введення поняття «дизайн-концепція» як першооснови підходу до виконання будь-якого дизайн-проєкту.

Задачі :

- навчитись виділяти головну ідею (концепцію) та відтворювати її в майбутньому проєкті;
- навчитись формувати концепцію «вербально»;
- навчитись формувати концепцію графічно у її послідовному розвитку: «розкадровка», образи-«прототипи», складові проєктного рішення (план, розрізи і т. п.);
- освоїти композиційні та графічні прийоми доведення своєї ідеї (концепції) до стороннього глядача з допомогою візуальної інформації, використовуючи закони композиції, засоби виразності, закон формування колористичних гармоній, візуальні образи та емоційно-психологічний вплив всього комплексу засобів;
- навчитись аналізувати та працювати з досвідом створення концептуальних проєктів у світі.

3. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять

Концепція (лат. *Conceptio* — розуміння) — система поглядів, те або інше розуміння явищ і процесів; єдиний, визначальний задум.

Як смисловий центр дизайн-програм і дизайн-проекту комплексного об'єкта, **дизайн-концепція** задає орієнтацію дизайнера в проєктній ситуації в контексті усвідомлення її в широкому соціально-культурному просторі.

Концепція є способом обґрунтування поглибленого й змістовного опрацювання проблеми, формування принципових шляхів її вирішення. У процесі проблематизації загалом вже окреслюється концептуальний задум комплексного об'єкта, що проєктується. Під час розроблення концепції здійснюється поглиблений аналіз вихідної проблемної ситуації, формулюються та обґрунтовуються задачі й очікувані соціально-економічні, культурні та науково-технічні результати реалізації дизайн-програми чи дизайн-проекту комплексного об'єкта. Концепція припускає також розроблення моделі вирішення проблем у всіх взаємозалежних аспектах (складових).

Також важливою частиною концепції є **прогноз напрямків розвитку**;

- технічні властивості ;
- потреб економічного розвитку;
- асортимент звичних матеріалів для виробництва;
- соціальний аспект.

Будь-яка дизайн-концепція відображає:

- світоглядну;
- культурну;
- професійну .

Авторська концепція стає проєктною концепцією і через врахування людського фактора, конкретних потреб:

- соціально-економічних;
- екологічних умов;
- функціональних;
- виробничих;
- ринкових;
- і інших можливостей реалізується в продукті проєктування.

Формування дизайн-концепції включає проєктну ситуацію та поставлені в ній **задачі й цілі** в більш широкий контекст ставлення дизайнера до дійсності, де останній виступає як особа, що виражає визначену культурну програму.

При будь-якому трактуванні об'єкта дизайну (наприклад, середовище загалом, форма промислових виробів, естетичні властивості виробів, функції та відносини в системі “людина - річ - середовище”) концепція описує його ідеальну прогностичну модель, яку дизайнер прагне реалізувати у своїй творчості.

Концептуальний дизайн - розробка принципової ідеї, опрацювання стратегій та підходів, що використовуються для проєктування, а також принципів взаємодії різних учасників комунікації. Концептуальний дизайн

має на увазі використання різних творчих підходів для пошуку центральної ідеї. Концептуальний дизайн має на увазі пошук принципових рішень, а не опрацювання окремих технічних моментів. Дизайнер, що займається концептуальним дизайном, має на увазі, що реалізувати можна все.

Матеріал.

Поверхня кожного предмета відрізняється своїми якостями, вона може бути жорсткою або гладкою, полірованою або рифленою. Матеріал, з якого виготовлений предмет, може викликати досить відчутні емоції. Це особливо відчувається, коли ми маніпулюємо предметом або його торкаємося.

Пропорційність та ритм.

Пропорційність - це приведення всіх частин і деталей цілого у певний пропорційний устрій. У дизайні пропорції складаються зазвичай в результаті гармонізації основи, що вже визначилася. Вона обумовлена призначенням предмета, технологією виготовлення і т. д. Дуже близька до поняття пропорцій і сфера ритмічних відносин. Ритм - це те що має внутрішню закономірність чергування певного числа елементів.

Ритм у дизайнерських творах може мати різну підоснову. На поверхні предмета в заданому ритмі можуть розташовуватися деталі

Масштабність.

Масштабність є важливою характеристикою предмета. На основі цього в людини і утвердилися певні уявлення, що відображають об'єктивний зв'язок між величиною предмета і його будовою. Можливість видозмінювати та варіювати зовнішню форму.

Колір та поєднання кольорів.

Колір впливає на сприйняття реального простору: кольори теплого спектру (червон., ор. помаранч., зел.), зорво наближаються. Темні кольори роблять предмет більш вагомим. Вибір кольору може бути обумовленим. За допомогою кольору вирішується й інше завдання – зниження нервової напруги.

Концепція дослідження у науці

Концепція дослідження — система початкових теоретичних положень, яка є основою дослідницького пошуку. У процесі наукового пошуку прийняті початкові положення перевіряють, розвивають, коригують, за необхідністю— відкидають (зміна або модернізація концепції).

Концепція містить у собі:

1. Методологію дослідження, тобто систему принципів дослідження, яка базується на діалектичному методі та системному підході;
2. Набір методів проведення досліджень, які являють собою способи збору, обробки та аналізу даних.

Принципи організації процесу дослідження:

- який характер дослідження (теоретичний, описовий, аналітичний, емпіричний);
- які залучаються ресурси;
- хто є виконавцем;
- терміни;
- мета;
- завдання;
- програма дослідження.

Приклад створення завдання “концептуального проєкту”.

Тема: «Вікно»

Спочатку треба визначити напрям розкриття теми та свою ідею! Складіть список асоціацій виключно для вас, перелік розкриття поняття «вікно» :

- вікно, як отвір;
- вікно, як елемент зв'язку з зовнішнім простором;
- вікно, як елемент «зв'язку» з іншим «світом»;
- вікно, як філософське поняття «відкриття» чогось нового (світу, людини, нової області знань);
- вікно, як обрамлення для якоїсь картини, простору, або дії;
- вікно, як те що можна закрити чи відкрити;
- вікно, яке можна прийняти за очі, що дивляться на нас у будівлях;
- вікно, як очі людини, що дивляться у світ;
- вікно, як механічний пристрій (способи відкривання);
- вікно, як геометрична форма (кругла, овальна, прямокутна, трикутна);
- вікно за місцем розташування (зверху, знизу, у бокових поверхнях...);
- вікна та їх еволюція від історичних часів до сучасності та майбутнє вікно;
- вікна в залежності від віку (для малечі, для старої людини), статі (жінка, чоловік);
- вікна в домі, в транспорті (автобус, поїзд, амфібія...);
- вікна для тварини і так далі...

Кожна з цих початкових ідей може бути розкрита за своїм розумінням та мати безліч інтерпретувань.

4. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи студентів

Самостійна робота з дисципліни забезпечує більш глибоке засвоєння дисципліни, формує навички дослідницької роботи та вміння застосовувати теоретичні знання практично. Самостійна робота

спрямована на виконання творчих завдань і має носити систематичний характер.

Включає такі види:

- роботу з літературою;
- виконання графічних вправ;
- дотримання графіку навчального процесу;
- виконання творчого (проектного) завдання.

5. Методичні вказівки щодо виконання завдання

5.1. Етапи виконання:

I етап – сформулювати вербальну ідею («легенда»).

II етап – виконати передпроектний аналіз. Вивчення проектної проблематики, аналогів, прототипів.

III етап – виконати клаузуру. Фіксація результатів передпроектного аналізу: письмово, графічно (ескізи, замальовки). Зробити «розкадровку» - створити візуальне оповідання із окремих сюжетів.

IV етап – розробити ескіз. Ескіз пластичного розв'язання системи. Студент за допомогою викладача, керівника проекту, уточнює композицію, вирішує окремі деталі елементів проектної графіки: зображення, плани, фасади, розрізи, вузли і т. п. В залежності від особливостей проекту, доповнює макет проекту графічними елементами, уточнює малюнок шрифту, колір, та ін. Колективне обговорення.

V етап – проектування, зробити головне зображення, де викладена головна ідея проекту;

VI етап – робота над візуалізацією проекту, пошук композиційних прийомів розміщення всіх елементів проекту та вибір виразного засобу графічного оформлення проекту (можлива ручна або комп'ютерна графіка).

5.2. Зміст та склад проекту

Склад концептуального проекту :

1. Назва проекту;
2. Основна ілюстрація головної ідеї;
3. “Легенда” (розкриття основної ідеї концепції);
4. Схеми, піктограми, («розкадровка» - візуальне оповідання із окремих сюжетів, графічне розкриття ідеї);
5. Перспективи зображення (додатки до основної ілюстрації).

5.3. Вимоги до візуалізації проекту

Робота повинна виконуватись засобами комп'ютерної графіки або за допомогою поєднання ручної та комп'ютерної графіки.

Робота здається у роздрукованому вигляді (формат А2) та в електронному вигляді у форматі JPG.

6. Порядок та критерії оцінювання

Змістовий модуль 4: «Концептуальний проєкт».

Підсумкова модульна оцінка - мах.100 балів складається з:

- оцінки за клаузуру №1 – мах.10 балів;
- оцінки за клаузуру №2 – мах.10 балів;
- оцінки за клаузуру №3 – мах.10 балів;
- ескіз – мах.10 балів;
- оцінки захисту проєкту - мах. 10 балів
- відвідування студентом аудиторних занять – мах. 5 балів
- оцінки виконання проєкту - мах. 45 балів;

Критерії оцінки виконання завдань творчої роботи :

клаузура №1, клаузура №2, клаузура №3, „Ескіз

Кількість балів	Значення оцінки
9-10	Виконання клаузури характеризується повнотою та глибиною знань науково-практичних основ, чітким розумінням сучасних і перспективних проблем дизайнерського проєктування, відзначається оригінальністю дизайнерського рішення, супроводжується достатньою кількістю чітких схем, малюнків, креслень проєкцій з мінімальними помилками.
7-8	Виконання клаузури вище середнього стандарту, але виконання окремих схем та креслень є недостатньо чіткими, в яких допущені деякі поширені помилки.
5-6	Виконання клаузури в цілому добре, супроводжується необхідною кількістю схем та креслень, але графічне виконання окремих проєкцій є нечіткими з помітними помилками.
3-4	Виконання клаузури задовільне, супроводжується графічним матеріалом, в кресленнях допущені значні помилки.
1-2	Виконання клаузури задовольняє мінімальним вимогам щодо представлення графічного матеріалу за завданням.
0	Виконання клаузури не виявляє практичних знань і основних положень архітектурного проєктування з грубими графічними помилками та обов'язковим повторним курсом.

Критерій оцінки проєкту

Кількість балів	Значення балів
-----------------	----------------

37-45	Оригінальний курсовий проєкт, який повністю виконаний і відповідає вимогам до сутності та графічного оформлення дизайнерського проєкту.
28-36	Повністю завершена робота. Відповідає вимогам до оформлення сутності та графічного дизайнерського проєкту з декількома помилками які можливо виправити без зміни початкового задуму.
19-27	В цілому завершена робота. Відповідає вимогам до сутності та графічного оформлення дизайнерського проєкту. З недопрацьованими деталями і деякими помилками яких неможливо виправити без зміни початкового задуму
11-18	Робота не відповідає вимогам до сутності та графічного оформлення дизайнерського проєкту, з недопрацьованими частинами і помилками які неможливо виправити не змінивши початкового задуму; (можлива доробка проєктного рішення на існуючий основі)
0-10	Робота не відповідає вимогам досутності та графічного оформлення дизайнерського проєкту документації, з великими недоліками та помилками які потребують кореневої переробки початкового задуму або плагіат;(вимагатимете повторний навчальний курс за темою проєкту)

Критерій оцінки захисту проєкту

Кількість балів	Значення балів
10	Доповідь характеризується чітким викладом суті проєкту, графічних вимог і професійної термінології
7	Доповідь характеризується викладом суті проєкту, але формулювання окремих положень, є недостатньо чіткими, допущені деякі поширені помилки
3	Доповідь задовольняє мінімальним вимогам викладу основних положень проєкту.
0	Відсутність доповіді

Критерій оцінки відвідування студентом аудиторних занять – мах. 5 балів

Кількість балів	Значення балів
5	Регулярне відвідування
4	Відвідування із незначними пропусками
3	Відвідування половини занять
2-1	Відвідування менше половини занять

0	Відсутність
---	-------------

Література

1. Концепція // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. — Т. 1 : А — Л. — С. 522-523.
2. Концепція / В. Лук'янець. Концепції науки — С. 301 // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. — Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. — 742 с. — 1000 екз. — ББК 87я2. — ISBN 966-531-128-X.
3. Дослідження та формування дизайн-ергономічної методології інформаційного забезпечення виставково-ярмаркової діяльності: звіт про НДР / НІД; кер. Сьомкін В. В. — К.: 1999. — 132 с.: іл.
4. Історія дизайну / Ю. Г. Легенький. — К. :ДАККіМ, 2006. — 560 с.
5. Нариси з історії українського дизайну XX століття :зб. ст. / [редкол.: В.Д. Сидоренко (голова) та ін.] ; за заг. ред. М.І. Яковлева. — К. :Фенікс, 2012. — 256 с.
6. Основи рекламного дизайну: підручник / С. В. Прищенко, Є. А. Антонович. — К. :НАККіМ, 2017. — 384 с.
7. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. / О. О. Сафронова. — Київ : КНУТД, 2019. — 208 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Теорія та практика дизайну//архіви//наукові журнали національний авіаційний університет. Електроний ресурс.[<http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/Design/issue/archive>]
2. Будівельний журнал//архів Електроний ресурс.[<http://budjurnal.com.ua/arhiv.php>]
3. Періодичні та серійні видання.Електроний ресурс[<http://resource.history.org.ua/ejournal/EJ0000002>]
4. Актуальні проблеми психології Електроний ресурс.[<http://modern-construction.org.ua/index.php/mc/index>]
5. Список повнотекстових наукових фахових видань України. Електроний ресурс.[<https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/ESU/issue/archive>]
6. City Histori, Culture.Електроний ресурс.[<http://mics.org.ua/journal/index.php/mics/issue/archive>]
7. Mark Muckenheimer and Juliane Demel. Inspiration: Contemporary Design Methods in Architecture, 2012.— 274 p.. <http://www.4dkino.com>
8. **Віртуальний читальний зал бібліотеки ПДАБА** / Кафедра Дизайну та реконструкції архітектурного середовища / Дизайнерська діяльність: екологічне проектування. Свірко В.О.. [Електроний ресурс]Режим доступу:

<http://surl.li/epawu>

9. Віртуальний читальний зал бібліотеки ПДАБА / Кафедра Дизайну та реконструкції архітектурного середовища / Дизайн привычных вещей.

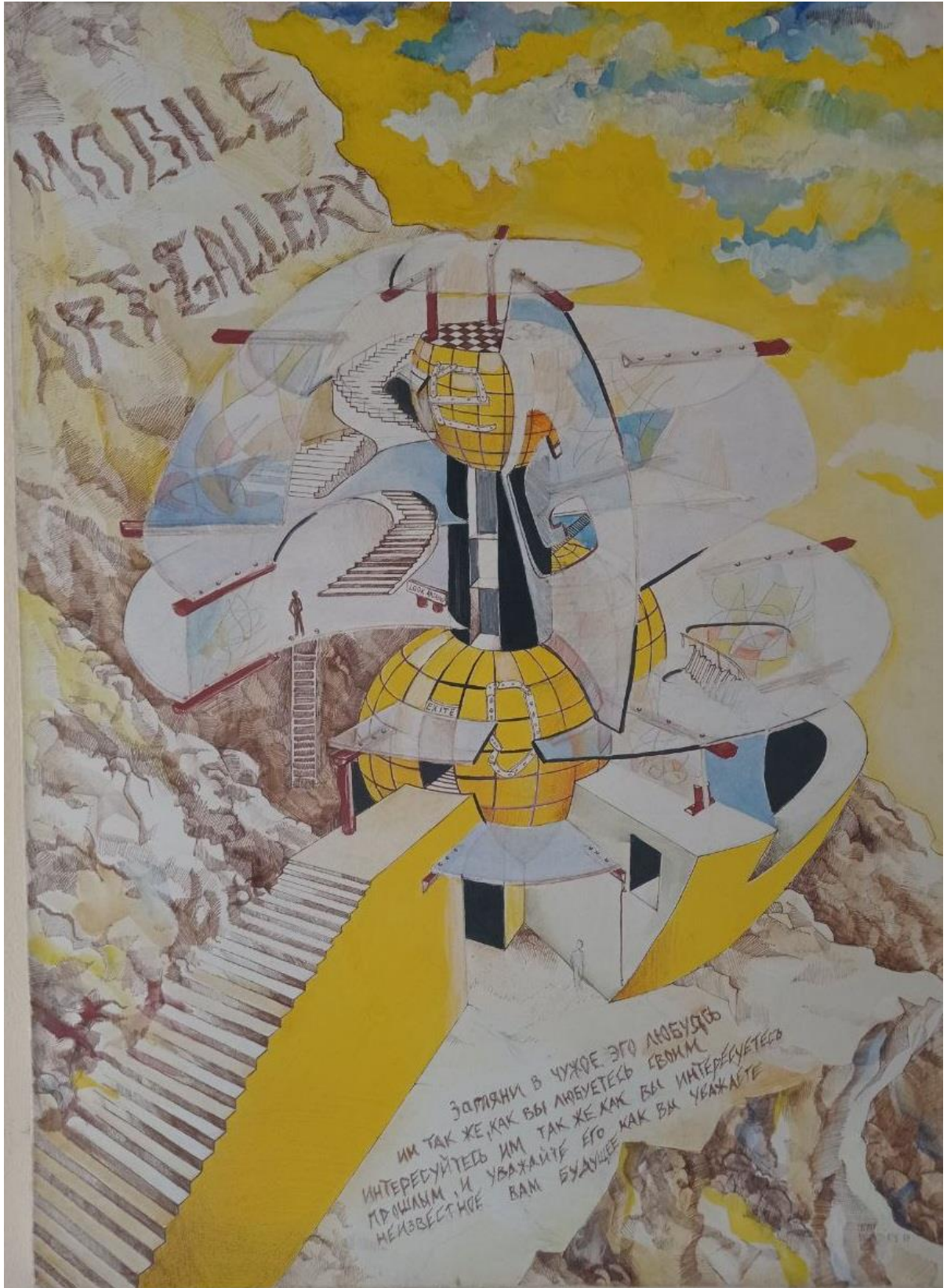
Норман А. Д. [*Електронний ресурс*] Режим доступу:

<http://surl.li/epaxh>

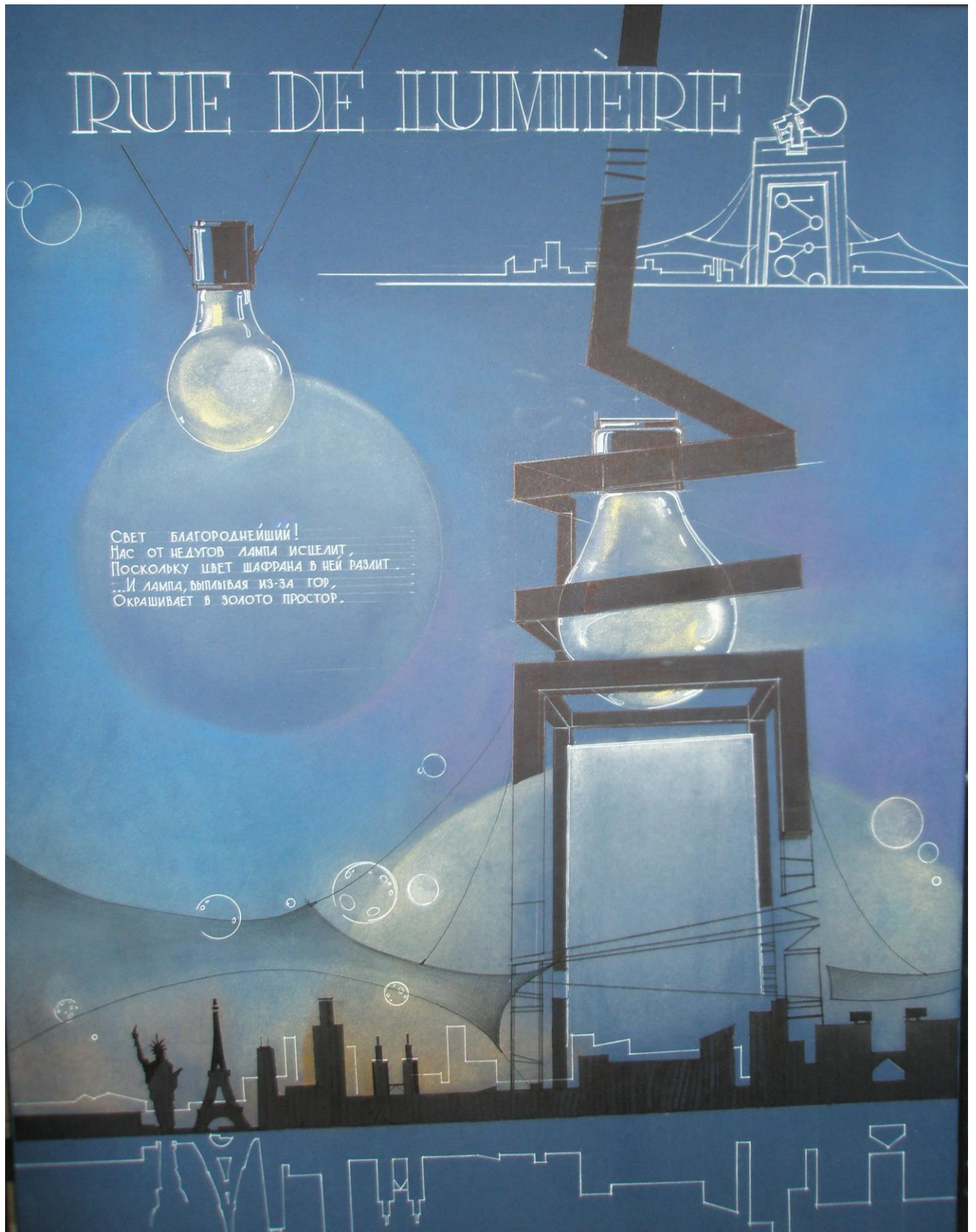
Додаток 1.

Приклади концептуальних проєктів
(з архіву кафедри ДРАС).

Мал 1.



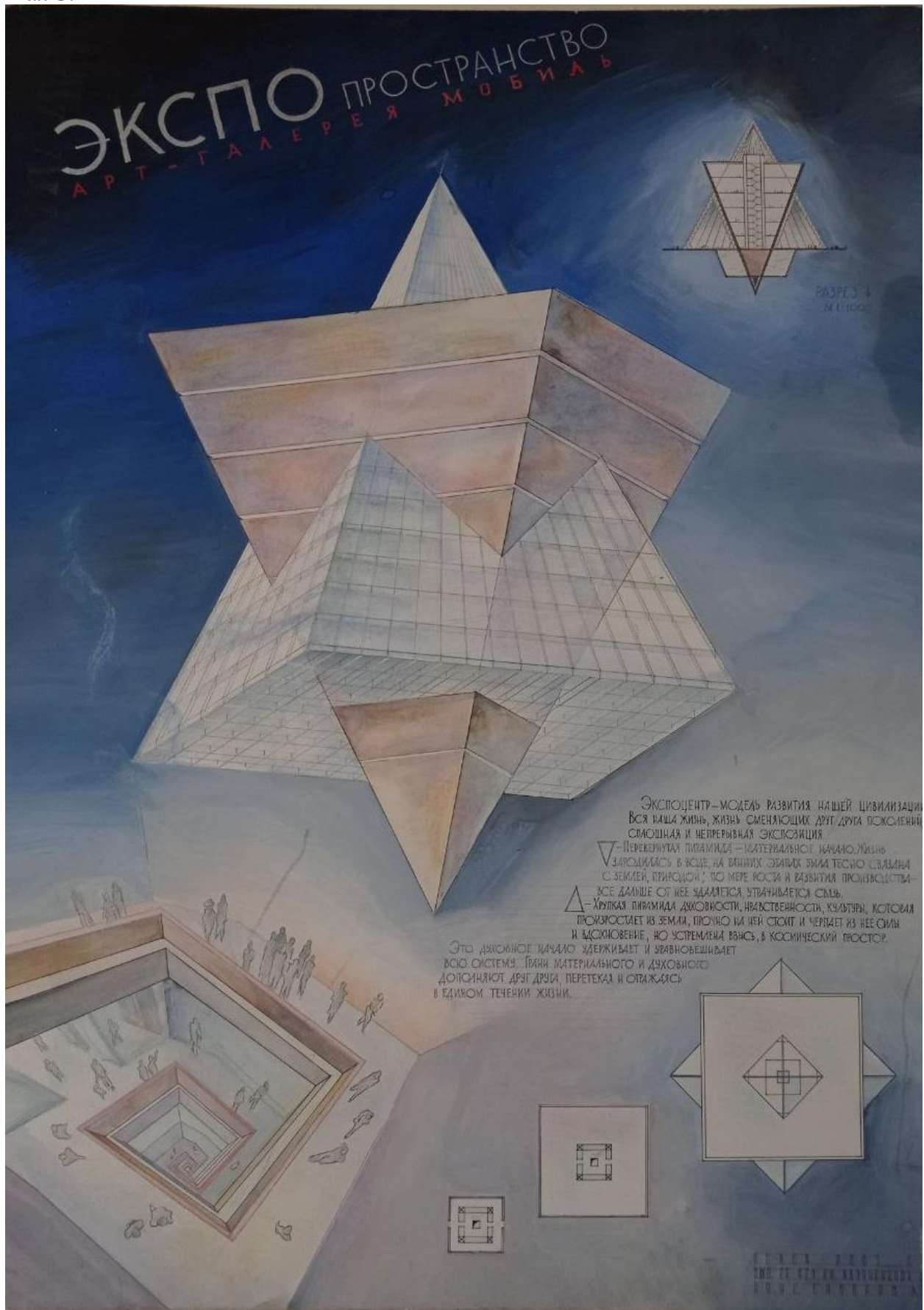
Мал 3.



Мал 4.



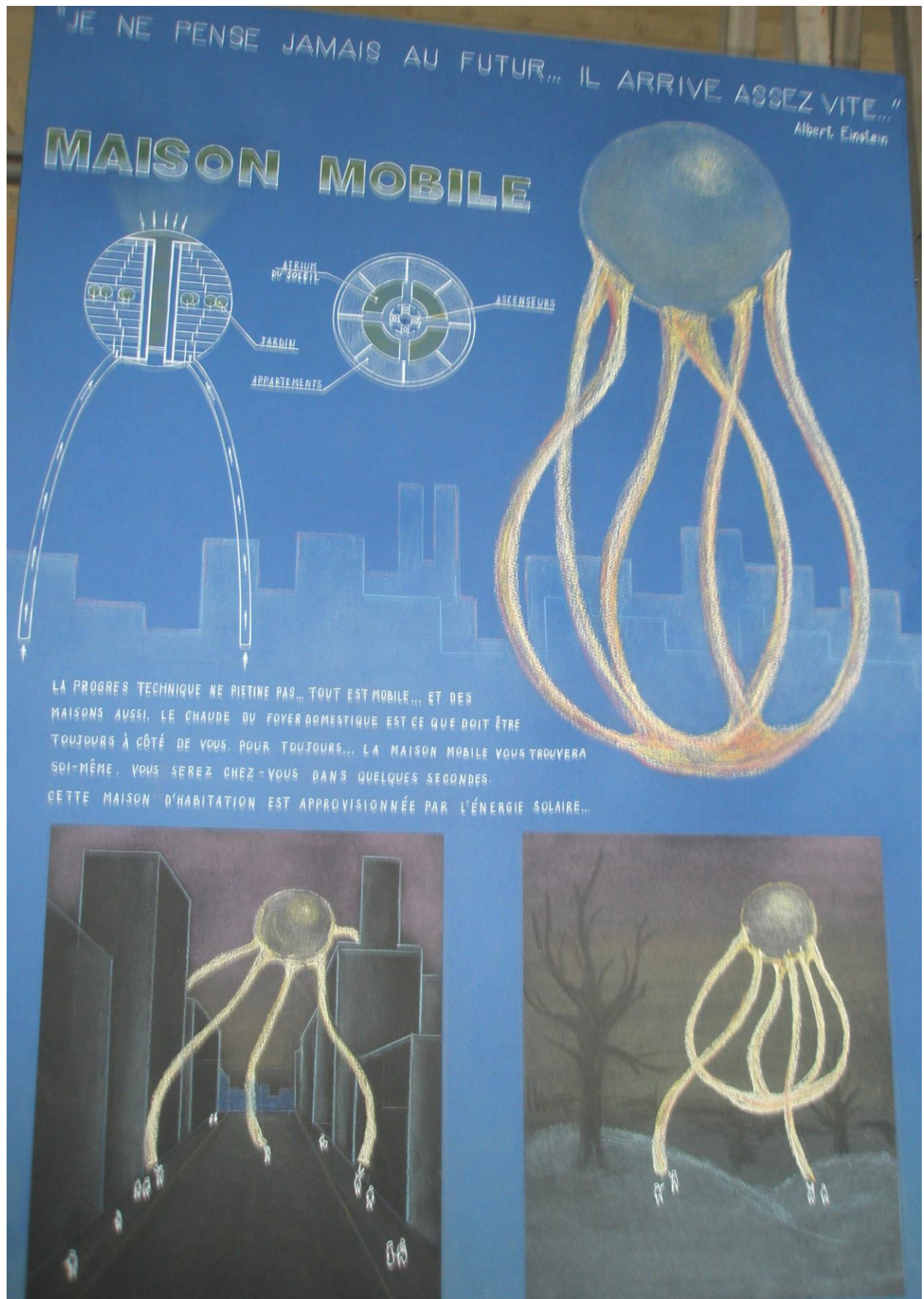
Мал 5.



Мал 6.



Мал 7.



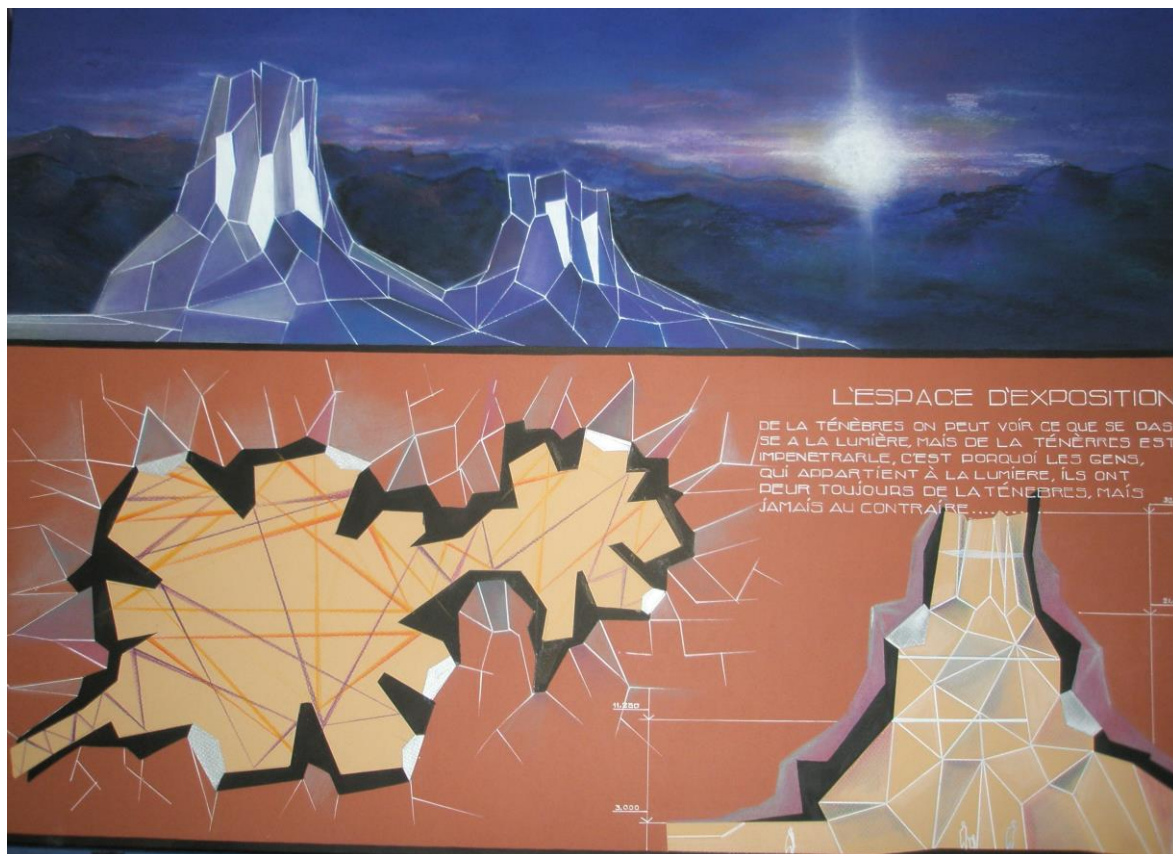
Мал 8.



Мал 9.



Мал 10.



Мал 11.

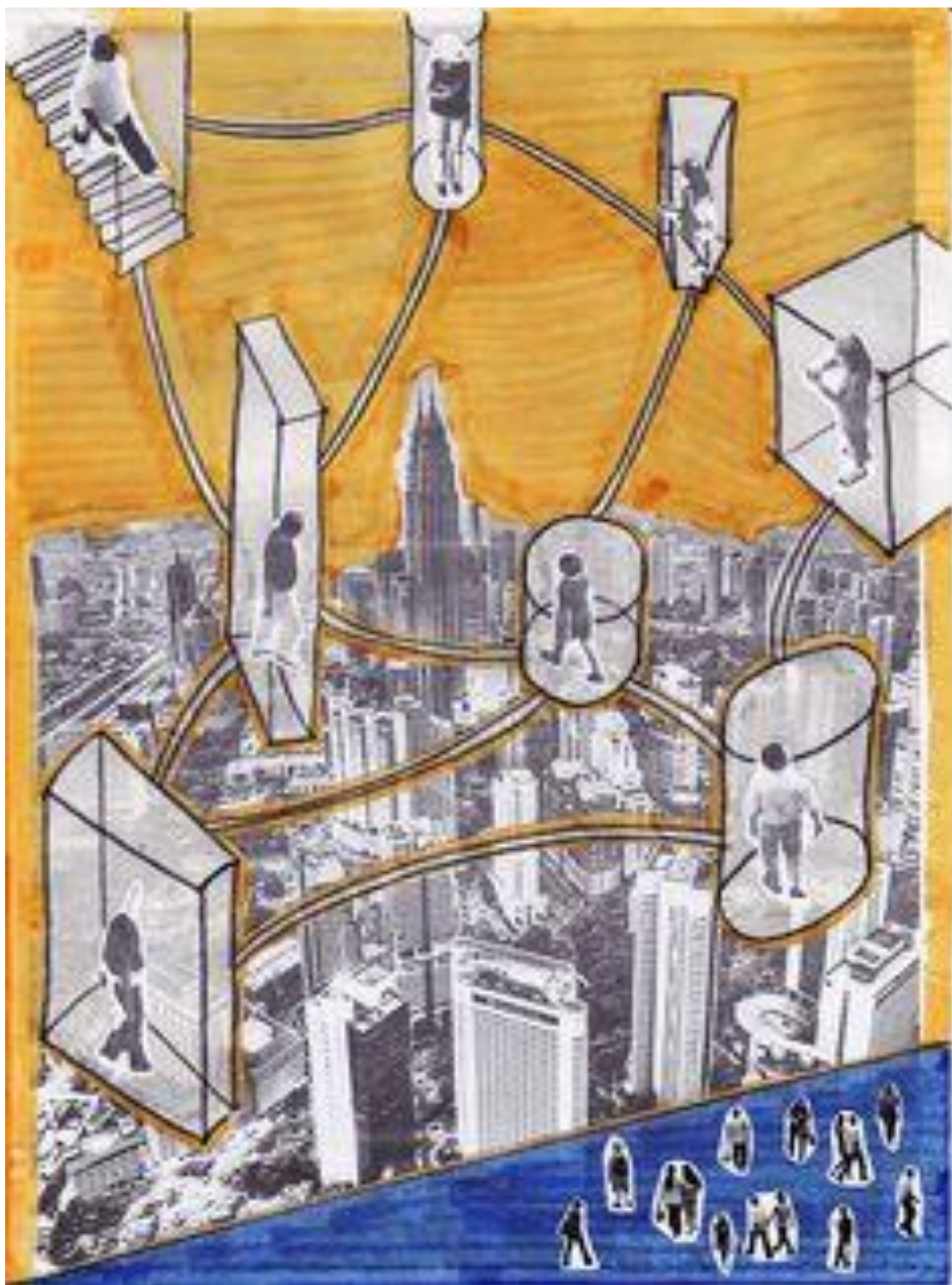


Мал 12.



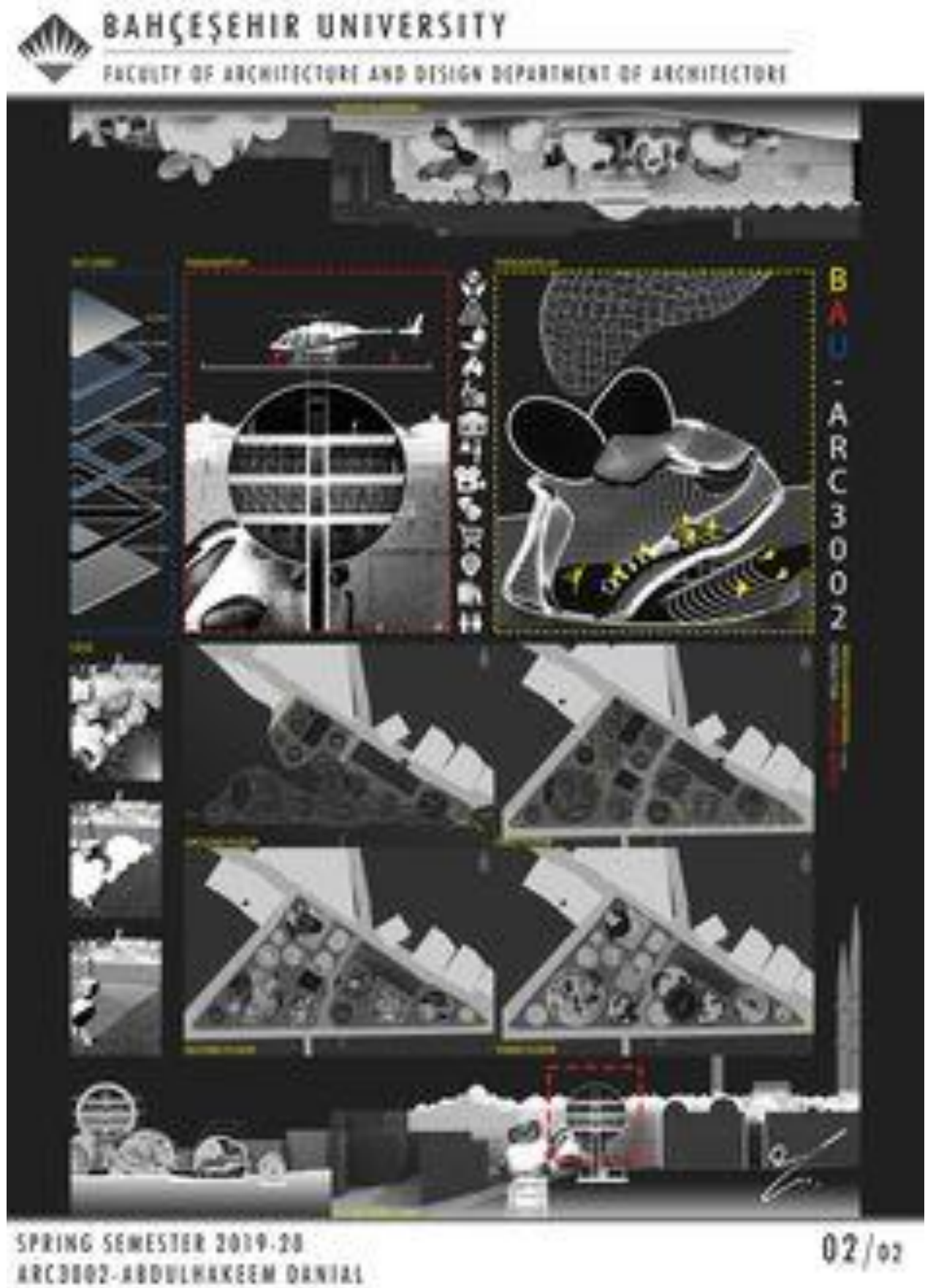
Мал 1.



Мал 2.

Мал 3.

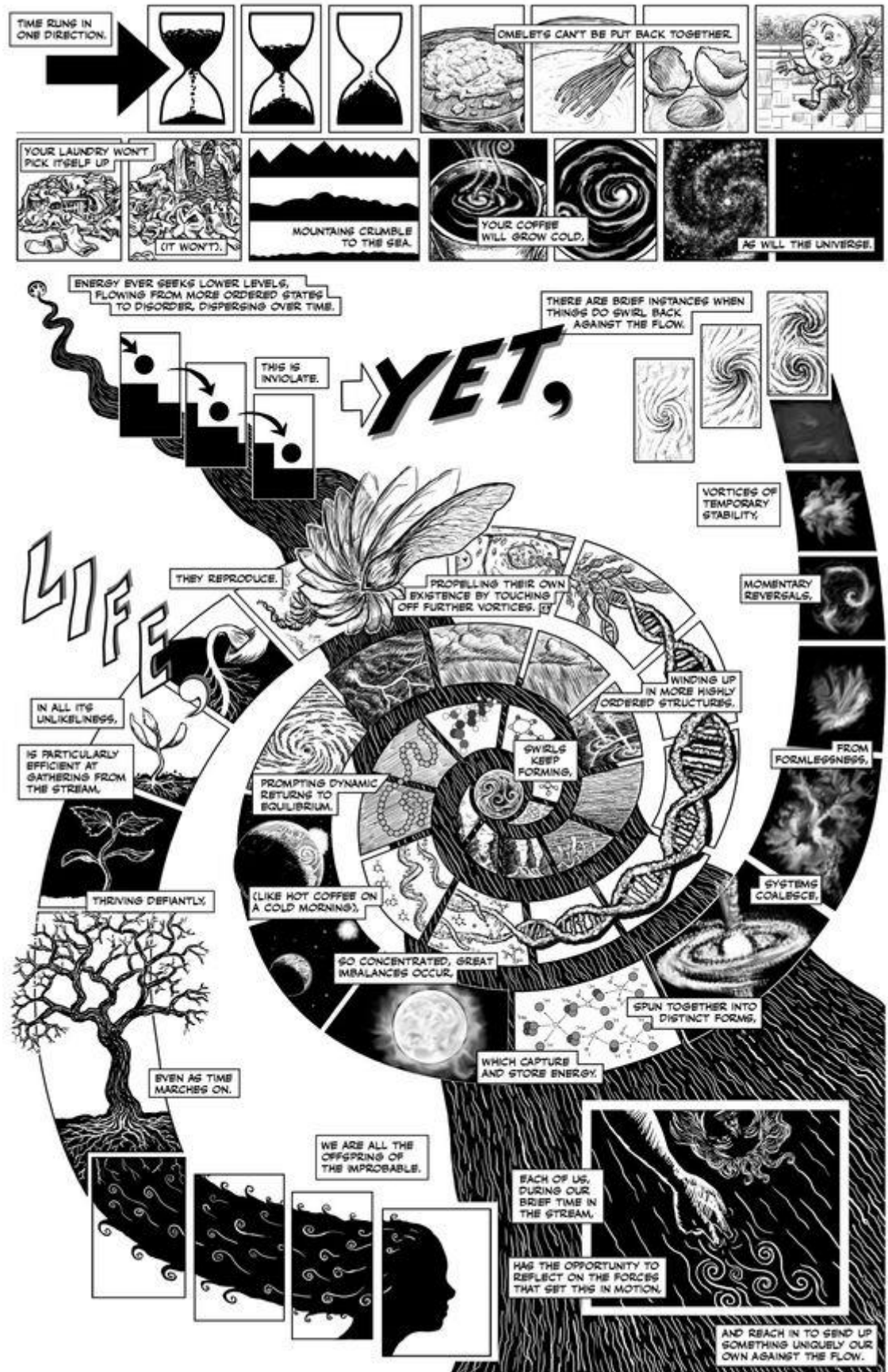
Мал4. .



Mal 5.

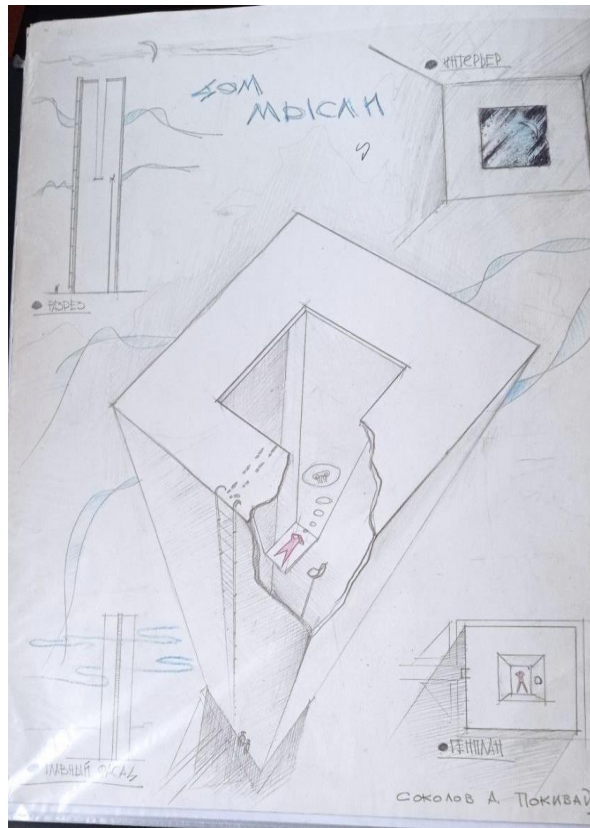


Мал 6.

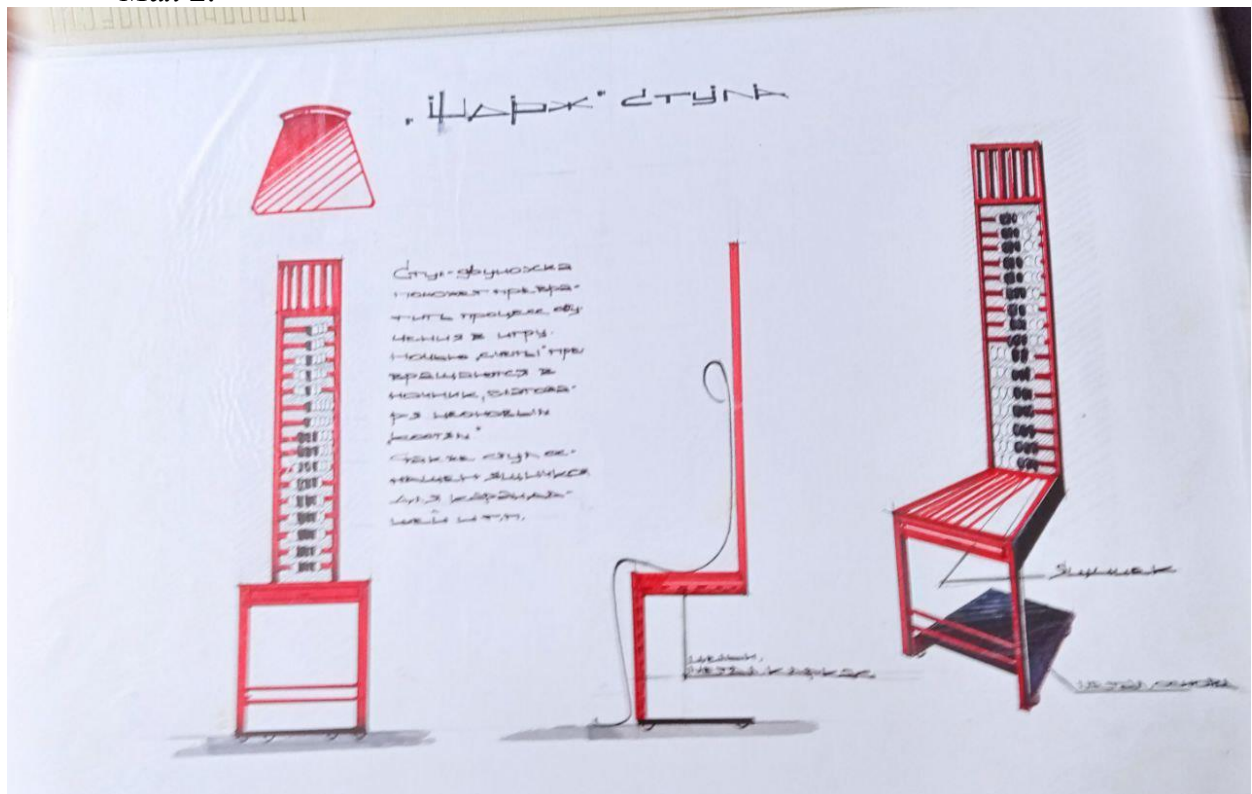


*Приклади клаузур концептуальних проєктів
(з архіву кафедри ДРАС).*

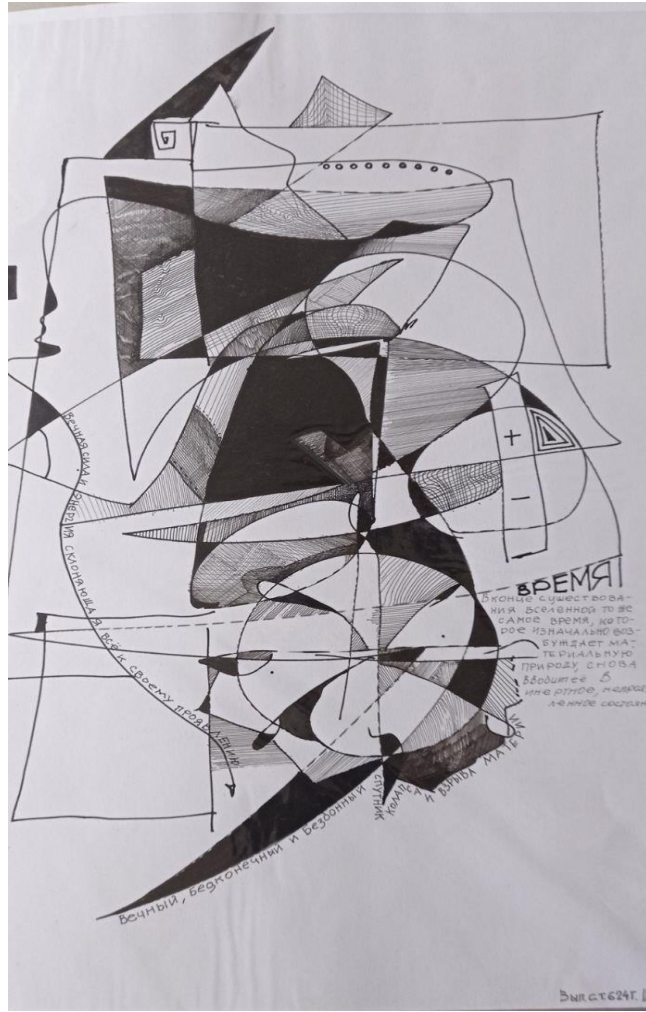
Мал 1.



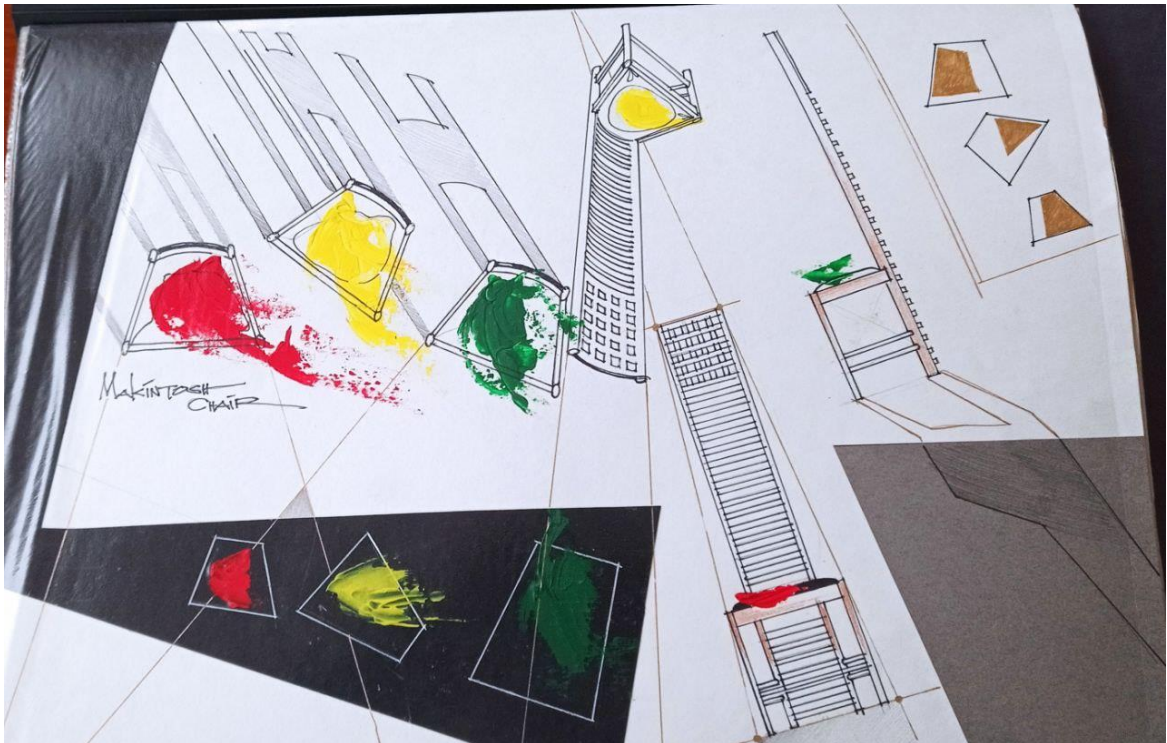
Мал 2.



Мал 3.



Мал 4.



Мал 7.



Мал 8.

